

BUTLLETÍ

DE LA

Institució Catalana d'Historia Natural

3.ª ÈPOCA. BARCELONA, GENER I FEBRER, 1919. ANY II — NÚM. 1.er

SECCIÓ OFICIAL

~~~~~

CONSELL DIRECTIU

PRESIDENT, Rvnt. P. Joaquim M.ª de Barnola, S. J.
VIS-PRESIDENT, Felip Ferrer i Vert.
SECRETARI, Joaquim Maluquer i Nicolau.
VIS-SECRETARI, Joan Bta. d'Aguilar-Amat i Banús.
BIBLIOTECARI, Manuel Llenas i Fernàndez.
CONSERVADOR DEL MUSEU, Marià Faura i Sans, Pvre.
TRESORER, Ascensi Codina i Ferrer.

CONSELL DE REDACCIÓ

Rvnt. P. Joaquim M.ª de Barnola, S. J., *President*. — Joaquim Maluquer Nicolau, *Secretari*. — Josep M.ª Bofill Pichot, *Membre delegat*.

MEMBRES DE L'INSTITUCIÓ

- 1 Joan Bta. d'Aguilar-Amat i Banús.
- 2 Joan Comabella i Maluquer.
- 3 Eugeni Ferrer i Dalmau.
- 4 Felip Ferrer i Vert.
- 5 Llorenç Garcias i Font.
- 6 Josep Maluquer i Nicolau.
- 7 Salvador Maluquer i Nicolau.
- 8 Lluís Soler i Pujol.

- 9 Antoni de Zulueta i Escolano.
- 10 Jaume Almera i Comas, Pvre.
- 11 Lluís Marià Vidal i Carreras.
- 12 Joaquim M.ª de Barnola, S. J.
- 13 Joan Solé i Plà.
- 14 Ignasi de Sagarra i de Castellarnau.
- 15 Joan Palou i Dachs, Pvre.
- 16 Manuel Llenas i Fernández.
- 17 Marià Faura i Sans, Pvre.
- 18 Josep M.ª Artigas i Castelltort.
- 19 Josep M.ª Romanyà i Pujó.
- 20 Frederic Wynn i Ellis.
- 21 Miquel Ferrer i Dalmau.
- 22 Raimon Noguera i Casabosch.
- 23 Joaquim Maluquer i Nicolau.
- 24 Joan Camprubi i Alumó.
- 25 Ramon de Casanova i de Parrella.
- 26 Ascensi Codina i Ferrer.
- 27 Joaquim Folch i Girona.
- 28 Pius Font i Quer.
- 29 Eduard de Xammar.
- 30 Miquel Alexandre i Casas.
- 31 Manuel Degollada i Pouplana.
- 32 Emili Juncadella i Vidal-Ribas.
- 33 Xavier de Sagarra i de Castellarnau.
- 34 Artur Bofill i Poch.
- 35 Ricard Zariquiey i Alvarez.
- 36 Odon Carles Rosset.
- 37 Lluís Cirera i Salse.
- 38 Jaume Pujiula, S. J.
- 39 Germà Sennen, E. C.
- 40 Josep M.ª Bofill i Pixot.

MEMBRES SUPERNUMERARIS

- 1 Josep M.ª Mas de Xaxars.
- 2 (vacant).
- 3 (vacant).

MEMBRES CORRESPONENTS

- 1 Ignasi Bolívar i Urrutia, *Madrid*.
- 2 Joan Cadevall i Diars, *Terrasa (Barcelona)*.
- 3 Josep Gelabert i Rincon, Pvre., *Llagostera (Girona)*.

- 4 Agustí M.ª Gibert, *Tarragona*.
- 5 Joaquim González i Hidalgo, *Madrid*.
- 6 Longí Navàs, S. J., *Çaragoça*.
- 7 Josep Pantel, S. J., *Kasteel Gemert (Holanda)*.
- 8 Carles Pau, *Segorbe (Castelló de la Plana)*.
- 9 Marcet, A. F., O. S. B., *Monestir de Montserrat (Barcelona)*.
- 10 Domingo Palet Bàrba, *Terrasa (Barcelona)*.
- 11 Amador Romaní Guerra, *Vilanova i Geltrú (Barcelona)*.
- 12 Frederic Haas, *Francfort (Alemanya)*.

PROTECTORS DE L'INSTITUCIÓ

Excma. Diputació Provincial de Barcelona.

Excma. Ajuntament Constitucional de Barcelona.

Dr. D. Salvador Andreu, Passeig de Sant Gervasi, 44, Barcelona.

LLISTA DE MEMBRES I SOCIS ADJUNTS (*)

- (*) Aguilar-Amat i Banús, Joan Bta. de—Vis-Secretari.—Enginyer.—Clarís, 49, 3.er, 1.ª, *Barcelona*.—VERTEBRATS I MOLUSCOS.
1902. Alexandre i Cases, Miquel.—Ronda Universitat, 20, 1.er 2.ª, *Barcelona*.—ENTOMOLOGIA.
1905. Almera i Comas, Pvre., M. I. Sr. Dr. D. Jaume.—Sagrístans, 1, 1.er, *Barcelona*.—GEOLOGIA.
1906. Artigas i Castelltort, Josep M.^a—Carme, 43, *Barcelona*.—QUÍMICA.
1912. Ateneo de Madrid.—Prado, 20, *Madrid*.
1905. Ateneo Barcelonés.—Carrer Canuda, *Barcelona*.
1916. Alós i de Fontcuberta, Francesc M.^a de—Baix de Sant Pere, 29 bis, *Barcelona*.—COLEÒPTERS.
1914. Aulet, Pvre, Eugeni.—Catedràtic de l'Institut General i Tècnic, *Tarragona*.—CRISTALOGRAFIA.
1904. Barnola, S. J., Rvnt. P. Joaquim M.^a de—President.—Col·legi de Sant Ignasi, *Sarrià (Barcelona)*.—BOTÁNICA, esp. FALGUERES.
1915. Bassegoda i Musté, Bonaventura.—Roger de Llúria, 7, 3.er 2.ª, *Barcelona*.—GEOLOGIA.
1917. Bataller i Calatayud, Pvre., Josep.—Sant Bernard, 2, entresol, esquerra, *Barcelona*.—GEOLOGIA I PALEONTOLOGIA.
1917. Benet, Pvre., Juli.—Professor d'Història Natural del Seminari del *Collell (Girona)*.
1917. (1901–1910). Bofill i Pichot, Dr. D, Josep M.^a—Membre de l'Insti-

(*) El nombre que precedeix al nom de cada soci indica l'any de son ingrés a l'Institució i l'esteric, els fundadors.

- tut, membre delegat al Concell de Redacció.—Aragó, 281, pral., *Barcelona*.—ENTOMOLOGIA.
1911. Bofill i Poch, Artur.—Provença, 255, 3.er, 2.ª, *Barcelona*.—MALACOLOGIA i GEOLOGIA.
1905. Bolívar i Urrutia, Excm. Sr. Dr. D. Ignasi.—Passeig del General Martínez Campos, 33, *Madrid*.—ORTÒPTERS, HEMIPTERS i CRUSTACIS.
1917. Bolívar, Candid, Doctor en Ciències Naturals. Museu Nacional de Ciències Naturals.—Hipòdrom, *Madrid*.—ENTOMOLOGIA.
1916. Bolós i Vayreda, Antò de.—Farmacèutic.—Carrer de Sant Rafel, 24, *Olot*.—BOTÁNICA.
1918. Botey i Mateu, Timoteu.—Llicenciat en Ciències Naturals i Farmàcia.—Clarís, 113, entr., 2.ª, *Barcelona*.—BOTÁNICA.
1918. Broquetas, Josep.—València, 356, 4.^{art}, 2.ª, *Barcelona*.—GEOLOGIA.
1905. Cabrera i Díaz, Anatanel.—Doctor en Medicina.—Hôtel Aguerre et Continental.—*La Laguna de Tenerife* (Illes Canàries).—HIMENÒPTERS, esp. VESPIDS, EUMÉNIDS i MASÁRIDS.
1905. Cadevall i Diars, Dr. D. Joan.—Catedràtic de l'Escola Industrial.—*Terrasa*.—BOTÁNICA.
1914. Calzado i Barret, Francesc.—Clarís, 68, *Barcelona*.—MINERALOGIA.
1908. Camprubi i Alumó, Joan.—Pelai, 52, 1.er, 1.ª, *Barcelona*.—GEOLOGIA.
1908. Casanova i de Parrella, Ramon de—Casp, 41, pral., *Barcelona*.—BOTÁNICA FORESTAL.
1909. Caselles, Pere.—Arquitecte Municipal.—Plaça de la Constitució, 1, *Reus*.
1914. Cazorro, Manuel.—Catedràtic del Institut General i Tècnic, Passeig de Gràcia 72, *Barcelona*.—PREHISTÒRIA.
1913. Cirera i Salse, Lluís.—Clarís, 8, pral., *Barcelona*.—RADIOLOGIA.
1913. Civit, Emilia.—Provença, 209, pral., *Barcelona*.—BOTÁNICA.
1903. Codina i Ferrer, Ascensi.—Tresorer.—Museu de Ciències Naturals, *Barcelona* (Parc).—ENTOMOLOGIA.
1904. Comabella i Maluquer, Joan.—Doctor en Farmàcia.—Carme, 23, *Barcelona*.—BOTÁNICA.
1913. Cuyàs, Narcís.—Portal del Angel, 11 i 13, *Barcelona*.—MICROFOTOGRAFIA.
1910. Degollada, Manuel.—Llicenciat en Farmàcia.—Concell de Cent, 314, entresol, *Barcelona*.—BOTÁNICA.
1904. Dusmet i Alonso, Josep M.^a—Doctor en Ciències.—Plaça de Santa Creu, 7, *Madrid*.—HIMENÒPTERS.
1906. Faura i Sans, Pvre., Marià.—Conservador del Museu.—Doctor en Ciències Naturals, València, 234, *Barcelona*.—GEOLOGIA.
- (*) Ferrer i Dalmau, Eugeni.—Enginyer.—Escola Industrial, *Terrassa Barcelona*.—COLEÒPTERS.
1908. Ferrer i Dalmau, Miquel.—Comte del Assalt, 13, 3.er, 1.ª, *Barcelona*.—ENTOMOLOGIA.

- (*) Ferrer i Vert, Felip.—Vis-President.—Comte del Assalt, 13, 3.er, 1.ª,
Barcelona.—ENTOMOLOGIA.
1913. Ferret, Pvre., Pau.—Vicari de la Parròquia de *Sitges* (*Barcelona*).—
GEOLOGIA.
1917. Fodina, S. A.—*Flix* (*Tarragona*).—SALS POTÁSIQUES.
1909. Folch i Girona, Joaquim.—Enginyer.—Santa Rosa, 15 i 17 (Quinta
Amèlia), *Sarrià* (*Barcelona*).—MINERALOGIA.
1915. Folch i Girona, Manuel.—Santa Rosa, 15 i 17 (Quinta Amèlia),
Sarrià (*Barcelona*).—BOTÁNICA.
1909. Font i Quer, Pius.—Doctor en Farmàcia.—Farmàcia militar,
Sicília, 25, *Barcelona*.—BOTÁNICA.
- 1918, (1910-1911). Fuente, Pvre., Josep M.^a de la.—*Pozuelo de Calatrava*
(Ciudad Real).—COLEÒPTERS PALEARCTICS.
1918. Garriga de Gallardo, Montserrat.—Canuda, 17, 19 i 21, *Barcelona*.—
BOTÁNICA.
1914. Gallart i Folch, Jordi.—Rambla de Catalunya, 10, *Barcelona*.—
ENTOMOLOGIA.
1905. Garcias i Font, Llorenç.—Llicenciat en Farmàcia.—*Artà* (Mallorca)
—BOTÁNICA i ENTOMOLOGIA.
1907. Gasch, Maria, Vda. de Rosals.—Portaferrisa, 30, *Barcelona*.
1906. Gelabert i Rincon, Pvre., Josep.—*Llagostera* (*Girona*).—GEOLOGIA.
1906. Gibert, Agustí M.^a—Rambla de Sant Joan, 72, *Tarragona*.—ZOOLO-
GIA, PREHISTÒRIA.
1909. Gibert i Millet, Manuel.—Passeig Verdaguier, 8, *Sitges* (*Barcelona*).
—MALACOLOGIA.
1906. González Hidalgo, Joaquim.—Fuente, 9, 2.º izquierda, *Madrid*.—
MALACOLOGIA.
1904. Guitart, Pvre., Josep.—Talamanca, 1, 2.^{on}, 2.ª, *Manresa* (*Barcelona*).
—GEOLOGIA.
1916. Haas, Frederic.—Doctor en Ciències Naturals.—Sub-director del
Museu Senckembergiana (Frankfort).—Societat Electro Química de *Flix*
(*Tarragona*).—MALACOLOGIA.
1914. Oms i Hernández, Josep M.^a—Rambla de Catalunya, 106, 3.º, 2.^a
Barcelona.
1915. Institut General i Tècnic de *Girona*.
1915. Institut General i Tècnic de *Reus*.
1910. Juncadella i Vidal-Ribas, Emili.—Enginyer.—Rambla de Cata-
lunya, 26, *Barcelona*.—ENTOMOLOGIA, esp. HIMENÒPTERS i «CARÁBUS».
1918. Laboratori de Mastologia i Anatomia comparada.—Museu de Cièn-
cies Naturals de *Barcelona*.
1918. Laboratori de Botànica.—Id. id.
1918. Laboratori de Cristalografia.—Id. id.
1918. Laboratori de Entomologia.—Id. id.
1918. Laboratori de Herpetologia.—Id. id.

1918. Laboratori de Ictiologia i Animals inferiors.—Museu de Ciències Naturals de Barcelona.
1918. Laboratori de Malacologia.—Id. id.
1918. Laboratori de Ornitologia.—Id. id.
1918. Laboratori de Paleontologia i Secció del Mapa Geològic de Catalunya.—Id. id.
1918. Laboratori de Petrografia i Minerologia.—Id. id.
1905. Llenas i Fernández, Dr. D. Manuel.—Bibliotecari.—Doctor en Ciències Naturals i Farmàcia.—Avinguda de la República Argentina, 5, pral., *Barcelona*.—BOTÁNICA.
1904. Maluquer i Maluquer, Lluís.—Doctor en Medicina.—*Balaguer* (Lleida).
1907. Maluquer i Nicolau, Joaquim.—Secretari.—Còrrega, 413, *Barcelona*.—HERPETOLOGIA.
- (*) Maluquer i Nicolau, Josep.—Enginyer.—Rosselló, 323, pral., *Barcelona*.—OCEANOGRÀFIA I MALACOLOGIA.
- (*) Maluquer i Nicolau, Salvador.—Advocat.—Diagonal, 416, *Barcelona*.—ENTOMOLOGIA I ESTUDIS DE LA NATURALISA.
1916. Maluquer i de Motes, Ignasi.—Estudiant.—Diagonal, 416, *Barcelona*.—ENTOMOLOGIA.
1912. Maluquer i Rosés, Joan.—Estudiant.—Còrrega, 413, *Barcelona*.—ORNITOLOGIA.
1904. Marcet, O. S. B., Rvnt. P. Adeodat Francesc.—*Monestir de Montserrat*.—BOTÁNICA.
1913. Margineda i Duràn, Ramon.—Administrador del Manantial de *Vilajuïga* (Girona).—MINERALOGIA.
- 1918 (1901-1911). Mas de Xaxars i Palet, Josep M.^a—Enginyer.—Méndez Núñez, 6, 2.^{on}, 2.ª, *Barcelona*.—COLEÒPTERS, esp. «CARÁBUS».
1911. Mir i Ràfols, Pau.—*Sant Sadurní de Noya* (Barcelona).—GEOLOGIA.
1916. Morer i Ramón, Francesc.—Rambla dels Estudis, 11, 1.er, *Barcelona*.—COLEÒPTERS, esp. ESTAFILINITS.
1904. Navàs, S. J., Rvnt. P. Longí.—Col·legi del Salvador.—Apartat 32, *Çaragoça*.—NEURÒPTERS.
1918. Noguera i Casabosch, Raimon.—Plaça Angels, 4, 1.er, *Barcelona*.
1913. Nogués i Ferré, Antoni.—Trinquet Nou, 15, *Tarragona*.—BOTÁNICA.
1918. Palau, Pere.—Llicenciat en Farmàcia.—*San Jaume dels Domenys-Arbós* (Tarragona).—BOTÁNICA.
1905. Palet i Barba, Domingo.—Xuclà, 8, 2.^{on}, *Barcelona* i *Terrassa*.—GEOLOGIA.
1905. Palou, Pvre., Joan.—Catedràtic del Seminari Conciliar.—Plaça de Tetuan, 4, 2.^{on}, 1.ª, *Barcelona*.—CITOLOGIA.
1905. Pantel, S. J., Rvnt. P. Josep.—*Kasteel Gemert* per Helmond (*Holanda*).—ANATOMIA I BIOLOGIA DELS INSECTES.
1910. Pau, Carles.—Doctor en Farmàcia.—*Segorbe* (Castelló).—BOTÁNICA.

1917. Pascual, Lluís.—Portaferrisa, 6, *Barcelona*.—BOTÁNICA.
1913. Pérez de Olaguer-Feliu, Francesc.—Diagonal, 510, *Barcelona*.—
MINERALOGIA.
1915. Pujadó, Josep M.^a—Enginyer.—Clarís, 15, 1.er, 1.ª, *Barcelona*.
1917. Pujula, S. J., Rvnt. P.—Laboratori de Biologia, *Sarrià* (*Barcelona*).—BIOLOGIA.
1917. Queralt i Gili, Ramon.—Aragó, 183, pral., 2.ª, *Barcelona*.—BOTÁNICA.
1904. Ragué i Camps, Joan.—*Gualba* (*Barcelona*).
1906. Rector del Col·legi del Sagrat Cor, Rvnt. P.—Roger de Llíria, 13, *Barcelona*.
1912. Riera i Sans, Tomàs.—Advocat.—Ganduxer, 12, *Barcelona-Sant Gervasi*.—ENTOMOLOGIA, esp. DIPTERS.
1904. Romaní i Guerra, Amador.—Rambla Principal, 27, *Vilanova i Geltrú*.—PREHISTÒRIA.
1907. Romanyà i Pujó, Josep M.^a—Ausias March, 16, 2.^{on}, 2.ª, *Barcelona*.—
LEPIDÒPTERS.
1912. Rosset, Odon Carles.—Professor.—Concell de Cent, 306, 4.^{rt}, 1.ª, *Barcelona*.—LEPIDÒPTERS.
1915. Rosset, Guillem.—Concell de Cent, 306, 4.^{rt}, 1.ª, *Barcelona*.—
MINERALOGIA.
1915. Rovira i Sellarés, Josep.—Brosa, 1, *Palma* (Mallorca).
1918. Rubió, Ferran A.—Avinguda del Tibidabo, 51, torre, *Barcelona*.—
BOTÁNICA.
1905. Sagarra i de Castellarnau, Ignasi de.—Diagonal, 482, *Barcelona*.—
LEPIDÒPTERS, ORNITOLOGIA.
1910. Sagarra i de Castellarnau, Xavier de.—Diagonal, 482, *Barcelona*.—
QUÍMICA.
1918. Sala i Roquetas, Ramon.—Mas Llusà. *Sampedor*.—GEOLOGIA.
1917. Sennen, E. C., Germà.—Passeig de la Bonanova, 12, *Barcelona*.—
BOTÁNICA.
1915. Serra i Riera, Josep.—Provença, 302, entressol, *Barcelona*.—BOTÁNICA i ENTOMOLOGIA.
1914. Sivatte i de Bobadilla, Jaume.—Elisenda de Montcada, 6, torre, *Sarrià* (*Barcelona*); «Torre del Baró», *Horta* (*Barcelona*).—BOTÁNICA.
1904. Solé i Plà, Joan.—Doctor en Medicina.—Ronda de Sant Pere, 6, pral., *Barcelona*.—GEOLOGIA.
- (*) Soler i Pujol, Lluís.—Naturalista preparador.—Plaça Reial, 6, *Barcelona*.—ORNITOLOGIA.
1916. Tenas, Jaume.—Plaça Capellans, 5, *Olot* (Girona).—BOTÁNICA.
1905. Vidal i Carreras, Lluís M.^a—Enginyer.—Diputació, 292, pral., *Barcelona*.—GEOLOGIA, PALEONTOLOGIA i PREHISTÒRIA.
1916. Vidal, Manuel.—Caja de Reclutas.—*Manresa*.—COLEÒPTERS.

1914. Vila, Frederic, Rvnt. P., Missionista del Cor de Maria.—Professor del Seminari de Solsona (Lleida).—BOTÁNICA.
1907. Wynn i Ellis, Frederic.—Corts Catalanes, 548, Barcelona i La Garriga.—GEOLOGIA.
1909. Xammar, Eduard de.—Bruch, 19, entressol, Barcelona.—BOTÁNICA.
1915. Xiberta i Raig, Anton.—Farmacèutic militar, Girona.—BOTÁNICA.
1913. Zariquiey i Alvarez, Ricard.—Mallorca, 237, entressol, Barcelona.—COLEÒPTERS, esp. CAVERNÍCOLES.
- (*) Zulueta i Escolano, Antoni de.—Catedràtic.—Museu Nacional de Ciencias Naturales.—Madrid (Hipódromo).—ZOOLOGIA.

CONSELL GENERAL DE MEMBRES, DE 29 DE DESEMBRE DE 1918

*Presidència del Rvnt. P. Barnola, S. J.,
President*

Té lloc la reunió en el Institut de Ciències del Palau de la Diputació. Assisteixen els Membres Srs. P. Barnola, Bofill i Pichot, Bofill i Poch, Codina i Ferrer, Maluquer i Nicolau (Josep i Joaquim), Ferrer i Vert, Mas de Xaxars, Rosset (O. C.) i Vidal i Carreras.

Excusen llur assistència els membres Srs. Aguilar-Amat, P. Pujiula, Maluquer (Salvador) i Font i Quer.

S'obre la sessió a les onze del matí, aprovant-se l'acta de la anterior reunió (juny de 1918). Llegida pel Secretari la relació d'acords presos en els Consells Directius celebrats en la segona meitat de 1918, així com la llista de socis adjunts admesos, és aprovada la gestió del Consell Directiu i ratificats els nomenaments de socis adjunts a favor dels Srs. Ramón Sala i Roquetas, Josep M.ª de Lafuente, Pvre., Ferran Rubió, Srta. Emilia Civit, Srs. Pere Palau i Timoteu Botey.

Per unanimitat s'acorda nomenar Membre Corresponent al Dr. D. Frederic Haas, Subdirector del Museu Senckembergià de Frankfort a/M.

El Secretari llegeix la Memòria informativa corresponent a 1918 i no havent-hi altre assumpte de que tractar s'aixeca la sessió a la una de la tarda.

SESSIÓ CIENTÍFICA DE 2 DE GENER DE 1919

*Presidència del Rvnt. P. Joaquim M.ª de Barnola, S. J.,
President*

A les 6.30 de la tarda, reunits en el lloc social, els membres i socis, Srs. Aguilar-Amat, Barnola, Broquetas, Codina, Faura, Maluquer (Joaquim) i Zariquiey, el President obre la sessió.